

Onderzoeken beschermde soorten

Middenweg 2 - 2a Heerhugowaard

2018

Onderzoeken beschermde soorten

Middenweg 2 - 2a Heerhugowaard

C. van den Tempel

2018

Projectleider	M. Korthorst
Afdeling	Natuurlijke Zaken
Opdrachtgever	Gemeente Heerhugowaard
Financiering	Gemeente Heerhugowaard
Foto's en afbeeldingen	C. van den Tempel, Google
Wijze en citeren	Van den Tempel, C., 2018. Onderzoeken beschermde soorten. Middenweg 2 - 2a. Natuurlijke Zaken, Heerhugowaard
Projectnummer	M-18-50543

© Natuurlijke Zaken

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

088-0064400

www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Methode.....	7
2.1	Huismussen.....	7
2.2	Gierzwaluwen	7
2.3	Vleermuizen.....	7
2.4	Marters	7
3	Resultaten	9
3.1	Huismussen.....	9
3.2	Gierzwaluwen	9
3.3	Vleermuizen.....	9
3.4	Marters	9
4	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	10
4.1	Effect van de ingreep	10
4.2	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	10
5	Literatuur	11

1 Inleiding

De gemeente Heerhugowaard is bezig met de herprofilering van de Middenweg Zuid in Heerhugowaard over een lengte van 1870 meter. Een belangrijke reden was de aanwezigheid van oude populieren die door takval een gevaar vormen voor de veiligheid en het einde van hun levensduur hebben bereikt. De weg wordt hoofdzakelijk gebruikt door doorgaand fiets- en busverkeer. Ook vormt de weg de ontsluiting van enkele aanliggende erven. In 2017 zijn de bomen gekapt en zijn de overige werkzaamheden gestart.

In 2015 is er onderzoek naar vleermuizen geweest voor de kap van bomen op dit deel van de Middenweg. Nu moet de woning van Middenweg 2 - 2a gesloopt worden voor de verlegging van het fietspad. Omdat deze woning op de grens van het in 2015 onderzochte gebied zat is besloten nogmaals onderzoek uit te voeren naar vleermuizen. Ook is er onderzoek uitgevoerd naar huismussen, gierzwaluwen en marters (beschermde sinds 2017), omdat dit in 2015 niet was gedaan voor de kap van de bomen.

2 Methode

2.1 Huismussen

Voor huismussen hebben drie bezoeken plaatsgevonden. Alle bezoeken waren in de loop van de ochtend. Twee hiervan waren tussen 1 april en 15 mei zoals staat aangegeven in het kennisdocument (BIJ12, 2017). Tijdens deze bezoeken is enkele keren geheel om het huis gelopen en is goed gekeken en geluisterd naar roepende huismussen. Ook tijdens de vleermuisbezoeken is nog geluisterd naar huismussen.

2.2 Gierzwaluwen

Voor gierzwaluwen zijn drie avondbezoeken geweest. Zoals aangegeven in het kennisdocument (BIJ12, 2017) waren deze bezoeken 15 mei en 15 juli met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken. Twee bezoeken zijn gecombineerd met de avondbezoeken voor vleermuizen. Op 4 juni is een extra bezoek geweest gericht op gierzwaluwen.

2.3 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur (2017).

Tijdens de veldbezoeken is op basis van geluid en zicht geïnventariseerd. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd door een deskundige op het gebied van vleermuizen. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (Pettersson D240x) en een batlogger is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt. Aan de hand van deze echolocatie zijn veel vleermuizen direct op soort te brengen. De batlogger maakt van alle ultrasone geluiden opnames en deze kunnen geanalyseerd worden met behulp van Batexplorer.

Door daarnaast zoveel mogelijk zichtwaarnemingen te verzamelen, is bepaald welke functies het gebied voor welke soort heeft. Wij hebben onderscheid gemaakt tussen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen (winter-, paar-, zomer of kraamverblijven).

In de kraamperiode (mei - juli) zijn drie veldbezoeken uitgevoerd om te zoeken naar verblijfplaatsen, één in de vroege ochtend en twee in de avond. Het eerste avondbezoek is met 2 personen uitgevoerd om beide zijden van het huis goed in de gaten te kunnen houden. Echter, 3 kanten van het huis zijn goed te zien vanaf 1 punt. Er kan in een halve minuut om het huis heen gelopen worden. Het tweede avondbezoek is daarom met één persoon uitgevoerd.

In de paarperiode (half augustus - september) zijn twee veldbezoeken geweest om te luisteren naar paarroepen van vleermuizen waarmee paarterritoria of paarverblijven kunnen worden vastgesteld.

2.4 Marters

De tuin is ca. 0.25 ha. In de handreiking voor kleine marters (Provincie Noord-Holland, 2017) is omschreven dat er 4 cameravallen of sporenbuizen per hectare geplaatst moeten worden. Er is op dit beperkte oppervlak daarom gekozen voor twee sporenbuizen en een mostela. Bij de mostela is een beetje visolie als lokstof gebruikt. Tevens is de tuin en de schuur onderzocht op het voorkomen van sporen.

Tabel 1. Data Veldbezoeken en weersomstandigheden.

Datum	Soortgroep	Tijdstip	°C	BFT
15-03-2018	Huismus	Ochtend	7	4
19-04-2018	Huismus	Ochtend	13	2
09-05-2018	Huismus	Ochtend	15	2
21-05-2018	Gierzwaluw	Avond	22	3
04-06-2018	Gierzwaluw	Avond	18	2
27-06-2018	Gierzwaluw	Avond	20	3
21-05-2018	Vleermuizen	Zonsondergang	22	3
01-06-2018	Vleermuizen	Zonsopgang	14	2
27-06-2018	Vleermuizen	Zonsondergang	20	3
20-08-2018	Vleermuizen	Nacht	18	2
10-09-2018	Vleermuizen	Nacht	15	2
27-06-2018	Marters (Uitzetten materialen)	Avond	20	3
09-07-2018	Marters (Controle materialen)	Dag	17	2
16-07-2018	Marters (Controle materialen)	Dag	28	2
27-07-2018	Marters (Ophalen materialen)	Dag	30	3

Figuur 2.1. *Mostela* onder een wilg naast de kippenren.

3 Resultaten

3.1 Huismussen

Tijdens de bezoeken zijn geen huismussen waargenomen; er zijn geen huismussen gezien of gehoord in de tuin of op de daken.

Ook bij de Intratuin die tegenover het plangebied ligt zijn geen huismussen waargenomen.

3.2 Gierzwaluwen

Tijdens geen van de bezoeken zijn gierzwaluwen rondom het huis gezien. Verder weg, boven het Park van Luna zijn wel foeragerende gierzwaluwen waargenomen.

3.3 Vleermuizen

Tijdens geen van de bezoeken in de kraamperiode is een verblijf vastgesteld. Er zijn geen zwermende of uitvliegende dieren gezien. Gewone dwergvleermuizen zijn tijdens de avondbezoeken steeds laat gearriveerd in het plangebied. Beide keren ongeveer een uur na zonsondergang. Hetzelfde geldt voor de laatvlieger.

Verder is er tijdens de zomerbezoeken een rosse vleermuis een maal over gevlogen en is de ruige dwergvleermuis in de omgeving waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken in het najaar is slechts een enkele gewone dwergvleermuis gehoord, deze foerageerde kort in de tuin van de woning. Verder is eenmaal een ruige dwergvleermuis kort gehoord. Het eerste veldbezoek van het najaar viel in de periode en het tijdstip dat gewone dwergvleermuis de (massa) winterverblijven bezoeken. Er zijn toen geen zwermende vleermuizen aangetroffen.

Overige soorten zijn niet waargenomen tijdens de veldbezoeken in het najaar. Paarroepen van vleermuizen zijn niet gehoord tijdens de veldbezoeken.

3.4 Marters

Er zijn geen duidelijke sporen van marters aangetroffen op het erf. Er is een kippenhok met grof gaas wat niet overal goed sluit, en de bewoners hebben de laatste tijd geen dode kippen door predatie in het hok aangetroffen.

Op de camera zijn alleen beelden van huisspitsmuis gezien. Op de sporenbuizen zijn alleen pootafdrukken van muizen gezien.

4 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

4.1 Effect van de ingreep

Er zijn geen huismussen, gierzwaluwen en kleine marters aanwezig in het plangebied. Er zijn daarom geen effecten op deze soorten.

Er zijn wel foeragerende vleermuizen aangetroffen in het plangebied. De gewone dwergvleermuis foerageert om de woning. Essentieel foerageergebied is dit niet gezien de ligging naast het grote groengebied Park van Luna. Zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen zijn niet aangetroffen in het plangebied. Ook maakt het plangebied geen deel uit van een vliegroute.

4.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Er is geen ontheffing nodig voor de sloop van de panden aan de Middenweg 2 - 2a. Er is geen sprake van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. BIJ12 Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. BIJ12 Utrecht.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. BIJ12 Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen en D. Nill. 2011. Vleermuizen Alle soorten Europa en Noordwest Afrika, Tirion Natuur, Baarn.

Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het Landschap. Schuyt & Co. Haarlem.

Provincie Noord-Holland, 2017. Wezel, Hermelijn en Bunzing beschermd in Noord-Holland.

Vleermuisprotocol, 2017. Netwerk groene bureaus, Gegevensautoriteit natuur en de Zoogdiervereniging.

Websites

www.vleermuizenindestad.nl

www.vzz.nl